

De veilige school

Pestprotocol

Inhoud 1

1 Inleiding 2

- 1.1 Doel van het pestprotocol
- 1.2 Uitgangspunten

2 Wat is pesten?

- 2.1 Plagen gedefinieerd
- 2.2 Pesten gedefinieerd
- 2.3 Vormen van pesten 3

3 Pedagogisch beleid en preventie

4 Signalering, erkenning en stellingname 4

- 4.1 Signalering
- 4.2 Erkenning en stellingname

5 Digitaal pesten

- 5.1 Digitaal pesten gedefinieerd 5
- 5.2 Signalen
- 5.3 Digitale pester(s)
- 5.4 Tips voor kinderen
- 5.5 Tips voor ouders
- 5.6 Tips voor leerkrachten 6

6 Aanpak van pestgedrag

- 6.1 Stappenplan
- 6.2 Consequenties

7 Begeleiding van de betrokken leerlingen 7

- 7.1 Begeleiding van de gepeste leerling
- 7.2 Begeleiding van de pester
- 7.3 Begeleiding van de zwijgende middengroep 8
- 7.4 Adviezen aan alle ouders
- 7.5 Adviezen aan ouders van de gepeste leerling
- 7.6 Adviezen aan ouders van de pester

8 Handige sites over pesten op school

9 Ondertekening 10

1 Inleiding

1.1 Doel van het pestprotocol

Dit pestprotocol heeft als doel:

- Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode op De Toorts prettig en veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. We proberen een pedagogisch klimaat te scheppen waarin dit mogelijk is.
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!
Toch kan het gebeuren dat op De Toorts pesten voorkomt. In dit protocol leggen we vast hoe we pestgedrag benaderen, wat we doen om pesten te voorkomen, hoe we pesten signaleren en hoe we handelen als pesten toch voorkomt.
- Leerkrachten, directie, leerlingen, (nieuwe) ouders en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

1.2 Uitgangspunten

Het pestprotocol is gebaseerd op een aantal uitgangspunten. Deze zijn:

- Pesten wordt door alle betrokkenen, medewerkers van de school, externe medewerkers (zoals TSO), ouders en kinderen, onderkend als een probleem.
- Alle betrokkenen spannen zich gezamenlijk in om pestgedrag te voorkomen.
- Leerkrachten, medewerkers en ouders zijn alert op pestgedrag en proberen dit tijdig te signaleren.
- Als pesten voorkomt, nemen leerkrachten, medewerkers en ouders duidelijk stelling tegen dit gedrag en ondernemen actie.
- Als het pestgedrag nogmaals voorkomt, volgt de school de procedure zoals beschreven in dit pestprotocol.

2 Wat is pesten?

2.1 Plagen gedefinieerd

We maken een onderscheid tussen plagen en pesten. Deze begrippen worden regelmatig door elkaar gebruikt, maar er is een duidelijk verschil. We spreken over plagen wanneer er sprake is van gelijkwaardigheid tussen de betrokkenen en het vertoonde gedrag plaatsvindt in een positieve sfeer. De kinderen nemen elkaar in de maling, dagen elkaar uit, zonder dat dit door de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Het plagen heeft een pedagogische waarde: kinderen leren voor zichzelf op te komen en met conflicten om te gaan.

2.2 Pesten gedefinieerd

Pesten is systematisch geweld (psychisch, fysiek of seksueel) van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer andere leerlingen, die niet (meer) in staat is/zijn zichzelf te verdedigen.

Bij pesten gaat het om een combinatie van:

Machtsverschil

Het gepeste kind is jonger, kleiner, verbaal of fysiek minder sterk, minder machtig of staat tegenover een meerderheid.

Schade

Er ontstaat lichamelijke, materiële en/of geestelijke schade.

Duur

Het pesten houdt niet na één keer op, maar gebeurt vaker of houdt langere tijd aan.

Herhaling

Het gaat vaak om dezelfde pester(s) die het op één slachtoffer gemunt hebben.

2.3 Vormen van pesten

- Altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen
- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een ander
- Een ander opzettelijk beledigen
- Een ander voortdurend ergens de schuld van geven
- Opmerkingen maken over kleding
- Briefjes doorgeven
- Isoleren of negeren
- Imiteren
- Kleineren
- Bedreigen en/of chanteren
- Schelden of schreeuwen tegen een ander
- Voor schut zetten of vernederen
- Hinderlijk achtervolgen naar school of naar huis
- Uitsluiten bij spelen, partijtjes, klassen rondgaan e.d.
- Bezittingen afpakken en/of vernielen
- Fysiek geweld als schoppen, slaan, spugen
- Schelden of bedreigen via email, telefoon, MSN, SMS, Twitter of Whatsapp
- Virussen versturen naar de computer van de ander
- Hacken van de computer
- Vervelende foto's van de ander op een website plaatsen

3 Pedagogisch beleid en preventie

Op De Toorts creëren we een pedagogisch klimaat waarin kinderen zich veilig voelen, waarin verschillen tussen kinderen geaccepteerd en gewaardeerd worden en waarin kinderen leren op een positieve manier met elkaar om te gaan.

We gebruiken verschillende manieren om dit te bereiken:

- Als school stellen we hoge eisen aan de pedagogische kwaliteiten van leerkrachten. Zij moeten in staat zijn om vanuit werkelijke interesse relaties aan te gaan met kinderen die betekenisvol zijn en een groep kinderen als leergemeenschap te zien in de brede zin van het woord.
- Het omgaan met anderen vraagt sociale vaardigheden. Dat dat niet altijd vanzelf gaat blijkt regelmatig. Ook emotioneel vrij en in balans zijn is van groot belang om goed te kunnen functioneren. Om kinderen hier structureel in te begeleiden werken we met de methode PAD: Programma Alternatieve Denkstrategieën. Het is een preventief programma met lessen voor groep 1 t/m 8. Het leerplan kent vier pijlers, te weten:
 - zelfbeeld: hoe zie en waardeer ik mijzelf?
 - zelfcontrole: hoe reageer ik op heftige emoties zonder mijzelf en anderen te schaden?
 - emoties: hoe voel ik mij, hoe voelen anderen zich?
 - probleem oplossen: hoe los ik zelfstandig mijn problemen met anderen op?
- Het voorbeeld van de leerkracht en van de ouders thuis is van groot belang. De leerkracht heeft een positieve houding ten opzichte van de verschillen tussen kinderen en leert de kinderen dat ruzies niet met geweld worden opgelost maar worden uitgesproken. Agressief gedrag wordt ook van leerkrachten en ouders niet geaccepteerd.
- De school beschikt over een gedragscode en hanteert schoolregels die positief geformuleerd zijn. We geven zoveel mogelijk aan wat we wel willen.
- In de klas worden met elkaar klassenregels afgesproken. Deze zijn in de groepen verwoord in een wensenlijst. In de wensenlijst staat beschreven wat de leerlingen en de leerkrachten van elkaar verwachten en wat wel mag. De wensenlijst wordt gezamenlijk opgesteld door leerlingen en leerkrachten, iedereen ondertekent de wensenlijst.
- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in de groep, aanpak van ruzies komen regelmatig aan de orde in kringgesprekken of binnen een thema.
- Kinderen zitten in tweetallen en/of tafelgroepjes of werken samen in hoeken.
- In de klas worden (coöperatieve) werkvormen gehanteerd waarin kinderen gestimuleerd worden om samen te spelen en te werken.
- Uitnodigingen en wenskaarten worden niet onder schooltijd uitgedeeld. Dit voorkomt teleurstellingen en willekeur.

En de belangrijkste regel tegen pesten:

Als je zelf gepest wordt of je merkt dat iemand anders gepest wordt, dan vertel je het aan de leerkracht(en). Pesten moet je niet geheim houden, praat erover, dat is geen klikken, maar helpen.

In iedere groep worden aan het begin van het schooljaar deze groepsafspraken en -regels vastgesteld, het wordt als wenselijk gedrag geformuleerd op de wensenlijst. Deze afspraken hangen duidelijk zichtbaar in de klas. De wensenlijst wordt in het schooljaar regelmatig besproken en indien nodig kunnen er in overleg met de leerlingen punten worden toegevoegd of weggehaald. Daarnaast is er in het ICT-beleidsplan specifiek aandacht voor digitaal pesten en heeft de school een vertrouwenspersoon benoemd voor kinderen, ouders en leerkrachten.

4 Signalering, erkenning en stellingname

4.1 Signalering

De kinderen worden gestimuleerd naar de leerkracht of de vertrouwenspersoon toe te gaan als er sprake is van pesten (bij zichzelf of anderen). De leerkrachten zijn echter ook zelf alert op signalen van pesten in de klas.

Signalen die er op kunnen wijzen dat een kind gepest wordt zijn:

- vaak alleen staan of bij de leerkracht gaan staan in de pauze
- vaak alleen met jongere kinderen spelen
- niet buiten willen spelen op school
- vaak op het nippertje op school komen
- vaak spullen kwijt zijn op school
- overdreven aanpassen aan andere kinderen
- snel boos, prikkelbaar of verdrietig zijn

Ook ouders kunnen signalen van pesten herkennen:

- niet naar school willen of aangeven ziek te zijn
- niet buiten willen spelen
- bepaalde kleding niet aan willen naar school
- niet uitgenodigd worden op partijtjes of voor spelen bij klasgenoten

4.2 Erkenning en stellingname

Wanneer de leerkracht signaleert dat een kind gepest wordt of wanneer een kind dit zelf aangeeft is het belangrijk dat het kind serieus genomen wordt en dat het pestgedrag wordt erkend als probleem. De leerkracht neemt altijd duidelijk stelling tegen het pestgedrag. De leerkracht biedt hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester.

Ook ouders die signaleren dat hun kind gepest wordt, moeten hun kind serieus nemen. Het is belangrijk dat zij direct met de leerkracht, de vertrouwenspersoon of de schoolleiding gaan praten over het pesten, dan kan er snel actie ondernomen worden tegen het pestgedrag.

5. Digitaal pesten

Waar vroeger vooral gepest werd door woorden of fysiek, bijvoorbeeld op het schoolplein is dat tegenwoordig anders. Door de opkomst van internet, en social media als Twitter, Facebook en Hyves worden er steeds meer mogelijkheden gecreëerd om (voornamelijk anoniem) digitaal te pesten. Dit is natuurlijk een zorgelijke ontwikkeling, vooral omdat digitaal pesten erg laagdrempelig is.

Er kan heel gemakkelijk agressieve en harde taal richting iemand gebruikt worden. Kinderen die in het "echte leven" gepest worden, zijn ook gemakkelijk slachtoffer van pesten in de digitale wereld. Deze twee vormen van pesten versterken elkaar dan ook nog eens. Het digitaal pesten komt vaak ook nog harder binnen bij een kind, de teksten of plaatjes staan namelijk "zwart op wit" en het kan dus steeds gelezen of bekeken worden. Internet heeft daarnaast natuurlijk ook nog een groot publiek.

Wanneer digitaal pesten wordt gesignaleerd of wordt aangegeven, volgen we dezelfde stappen als bij 'niet digitaal' pesten.

5.1 Wat verstaan we onder digitaal pesten en hoe signaleren we het?

Kinderen die digitaal gepest worden, worden ook vaak in het normale leven gepest, net zoals de digitale pester meestal zelf ook een kind is die in het normale leven anderen pest.

5.2 Signalen dat een kind wellicht gepest wordt via internet en mobiel:

- Niet meer achter de computer willen of niet meer online willen op social media, waar hij juist altijd wel op wilde.
- Extreem competitief gedrag tonen in het gezin en bij vrienden.
- Zenuwachtig vlak voor of na het computeren.
- Wanneer er spullen zijn gestolen op een (online) social spelletje.
- Het gebruik van scheldwoorden, die je als ouder niet eerder hebt gehoord.
- Algemener signalen zoals buikpijn, hoofdpijn, zichzelf isoleren, niet graag naar school gaan, teruglopende schoolprestaties, vaak als laatste gekozen worden bij het vormen van groepjes.

5.3 Digitale pester(s)

Als een kind slachtoffer kan worden van digitaal pesten, zijn er dus helaas aan de andere kant ook kinderen die pesten. Digitaal pesten is namelijk zo gebeurd. Impulsief iets krabbelen op iemands Hyves, of een beledigende tweet naar iemand sturen.

Hoe gaat een digitale pester te werk?

- Vervelende en beledigende teksten via MSN, WhatsApp, SMS of social media, gericht aan het slachtoffer.
- Het slachtoffer rapporteren als "spammer" en verspreider van "ongewenste boodschappen" waardoor het slachtoffer geblokkeerd wordt op de social media sites.
- Een wachtwoord stelen en inbreken op het account van het slachtoffer. Uit diens naam dan mails gaan versturen of profielinformatie en profielfoto's veranderen. Met een gestolen wachtwoord kan een dader ook gamespulletjes stelen van het slachtoffer. Wanneer de dader daarna het wachtwoord verandert, kan het slachtoffer niet meer bij zijn eigen account.
- Een blog schrijven over het slachtoffer. Kinderen zullen dit nog niet heel snel doen, maar jongeren wel.
- Met een mobiel foto's nemen van het slachtoffer in vervelende situaties, en deze online zetten.
- Een poll (enquête) plaatsen met vervelende vragen over het slachtoffer.
- De dader abonneert het slachtoffer op spam-mails.
- De virtuele identiteit van het slachtoffer stelen en daarmee provocerende opmerkingen plaatsten op fora en social media.

5.4 Tips voor kinderen: wat je kunt doen wanneer je digitaal gepest wordt

- Log uit of blokkeer de persoon die naar tegen je doet. Vraag je ouders of een leerkracht om hulp als je niet weet hoe dat moet.
- Negeer pest-mails. Antwoord niet. Ga niet terug pesten.
- Maak een printje van het 'gesprek', mail of 'rare site' en vraag om hulp bij je ouders en docent.
- Praat erover met vrienden, ouders of je leerkracht.
- Voel je niet schuldig als er iets vervelends gebeurt. Het is niet jouw schuld en je hebt het niet zelf uitgelokt.
- Houd je wachtwoord geheim en bedenk een wachtwoord dat niet door anderen te raden is.

5.5 Tips voor ouders

- Laat een kind nooit alleen met een computer, zorg dat je je kind kunt zien als hij achter de computer zit.
- Praat geregeld met uw kinderen over wat ze online doen en met wie ze praten en toon interesse als je kind iets wil vertellen of laten zien.
- Surf regelmatig samen met uw kind. Neem de tijd om te zien wat uw kind op het internet doet, wat zijn of haar interesses zijn en leer zelf ook werken met de programma's die uw kind gebruikt.
- Maak duidelijke afspraken met uw kind over het internetgebruik zoals de tijd die online wordt doorgebracht (zie hiervoor ook de tips voor kinderen in paragraaf 5.4). Hang deze afspraken naast de pc.

- Help uw kind een nickname of e-mailadres te kiezen waaruit geen persoonlijke informatie kan worden afgeleid.
- Instrueer kinderen om geen persoonlijke gegevens aan onbekenden te geven (adres, telefoonnummer, bankrekeningnummer, etc.).
- Maak uw kind duidelijk dat de virtuele wereld een schijnwereld is. Wat gepresenteerd wordt als echt kan een verzinsel zijn.
- Bij jonge kinderen is het nuttig om af en toe de 'geschiedenis' van de browser te bekijken. Hier kunt u zien waar ze geweest zijn. Instrueer tieners dat de geschiedenis niet gewist mag worden.
- Zorg dat er een goede virusscanner op uw pc staat en ververs regelmatig de bijbehorende database van bekende virussen. Vraag uw kinderen het u te melden wanneer de pc 'raar' doet.
- Licht bij steeds terugkerende dreigmail de school in. Praat met andere ouders, die u kunnen steunen. Bijvoorbeeld op het Forum van www.ouders.nl. Ook kunt u terecht bij het gratis telefoonnummer 0800-5010 (voorheen de onderwijstelefoon).

5.6 Tips voor leerkrachten

- Digitaal pesten nemen we serieus, er wordt bij digitaal pesten contact opgenomen met de ouders.
- Praat met leerlingen over de leuke en de minder leuke kanten van internet. Bespreek ook wat leerlingen kunnen doen om pesten te voorkomen of te stoppen (zie tips voor kinderen).
- De indruk bestaat dat kinderen zeer onzorgvuldig met hun wachtwoorden omspringen. Het wachtwoord is te eenvoudig, wordt te weinig veranderd en wordt zeer vlot gedeeld met vrienden die daar misbruik van maken als er ruzie is. Leer de kinderen daarom hun eigen wachtwoorden (voor accounts bij MSN maar ook voor accounts op school) zorgvuldig te bewaren. Leer ze ook dat inbreken op een account van een ander een strafbaar feit is. Vertel ze ook dat ze niet te snel hun e-mail adres weggeven. Probeer ze er van te doordringen dat het een privé-gegeven is, net als je adres en je telefoonnummer. Die zet je ook niet zomaar op internet.
- Probeer gepeste leerlingen te helpen door daders op te sporen. Soms is de identiteit van de dader te achterhalen door uit te zoeken of het via een computer op school is verzonden en zo ja welke. Dat is te zien in de zogenaamde log-files van de school-server. Vraag de ict-coördinator u hierbij te helpen. Ook de stijl van het bericht en eventuele taalfouten kunnen de dader verraden. De dader kan wellicht ook worden gevonden doordat u een gesprek aangaat met de klas over wat er is gebeurd.

6 Aanpak van pestgedrag

6.1 Stappenplan

Wanneer kinderen ruzie hebben of als er gepest wordt, volgen we het volgende stappenplan:

- Stap 1:** Kinderen maken het aan elkaar duidelijk als ze iets niet leuk vinden wat een ander kind doet. Ze proberen er eerst zelf uit te komen.
- Stap 2:** Op het moment dat de kinderen er zelf niet uit komen (één het onderspit delft of de zondebok wordt), leggen zij het probleem voor aan de leerkracht. De leerkracht stimuleert deze attitude bij de leerlingen.
- Stap 3:** De leerkracht brengt beide partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen het probleem op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. De leerkracht neemt altijd duidelijk stelling tegen pesten.
- Stap 4:** Wanneer het pesten tussen dezelfde kinderen zich herhaalt treden de fasen van de consequenties in werking. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en aan de pester. De leerkracht treedt in overleg met de ouders en indien nodig met deskundigen.

6.2 Consequenties

Als het stappenplan geen positief resultaat oplevert, worden er consequenties aan het pestgedrag verbonden. Deze zijn opgebouwd in 4 fasen, opbouwend in zwaarte naarmate het pestgedrag langer aanhoudt en/of ernstiger wordt. Het is mogelijk dat de school in ernstige situaties besluit om fases over te slaan.

Fase 1

- De leerkracht voert gesprekken met de pester en/of de hele groep met als doel bewustwording van wat het pesten betekent voor de gepeste leerling en voor de groep.
- De leerkracht maakt afspraken over gedragsverandering met de pester. De naleving van de afspraken wordt regelmatig besproken.
- Eventueel kan een sanctie opgelegd worden, bijvoorbeeld een schrijfofdracht maken over de toedracht en de rol van de pester, een werkstuk maken over pesten.
- De leerkracht vult een incidentenregistratie in, waarin het probleem en de genomen maatregelen beschreven worden.

Fase 2

- De leerkracht en/of directeur voert een gesprek met de ouders van de pester. Het probleem en de eerder genomen maatregelen worden met de ouders besproken. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.
- De leerkracht vult een incidentenregistratie in en maakt een verslag van het gesprek met de ouders.

Fase 3

- De pester wordt tijdelijk in een andere groep binnen de school geplaatst. Ook (tijdelijke) plaatsing op een andere school behoort tot de mogelijkheden (in overleg met het bestuur). Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld via het zorgteam, de schoolarts van de GGD of de schoolmaatschappelijk werker.

Fase 4

- Wanneer een kind al deze fasen heeft doorlopen zonder het beoogde resultaat en/of de veiligheid van andere kinderen in het geding is, dan kan de leerling (in overleg met het bestuur) geschorst of verwijderd worden.

7 Begeleiding van de betrokken leerlingen

Adviezen aan leerkrachten

7.1 Begeleiding van de gepeste leerling

- Luister naar het kind en neem het probleem serieus.
- Laat merken dat je achter het kind staat en het pesten veroordeelt.
- Huilen of boos worden is vaak een reactie die een pester wil uitlokken. Help het kind inzien dat hij/zij ook op een andere manier kan reageren.
- Zoek samen met het kind naar een andere reactie en oefen die.
- Ga na welke andere oplossingen het kind wil en werk samen met het kind aan deze oplossingen.
- Benadruk de sterke kanten van het kind
- Ga het kind niet overbeschermen, hiermee plaats je het kind in een uitzonderingspositie, wat het pesten negatief kan beïnvloeden.
- Praat met de ouders van het kind
- Zorg indien nodig voor professionele hulp.

7.2 Begeleiding van de pester

- Laat merken dat je het pestgedrag van het kind afwijst, niet het kind zelf.
- Praat met het kind over zijn/haar rol in het pesten
- Laat het kind d.m.v. gesprekken of rollenspellen inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is op het gepeste kind.
- Maak samen met het kind afspraken om het gedrag te veranderen en help het kind zich aan deze afspraken te houden.
- Help het kind om op een positieve manier relaties met andere kinderen te onderhouden.
- Beloon goed gedrag.
- Praat met de ouders van de pester om een eventuele oorzaak van het pesten te achterhalen en de aanpak op school en thuis op elkaar af te stemmen.
- Zorg zo nodig dat het kind professionele hulp krijgt.

7.3 Begeleiding van de zwijgende middengroep

De meeste kinderen zijn niet direct betrokken bij pesten in de actieve rol van pester. Sommige kinderen houden zich afzijdig, merken niet dat er gepest wordt of willen het niet merken. Kenmerkend voor deze groep kinderen is vaak dat zij bang zijn zelf slachtoffer te worden van pesterijen.

Er zijn ook kinderen die incidenteel meedoen met het pesten. Deze kinderen zijn ook bang slachtoffer te worden, hopen hierdoor aan populariteit te winnen bij de pester(s) of proberen zo vriendschap te winnen of te behouden.

De kinderen in deze middengroep zijn over het algemeen kinderen die erg gevoelig zijn voor de groepsnorm. Het is dan ook van groot belang dat de groepsnorm is dat je niet mee doet aan pestgedrag en dat je pesten meldt aan de leerkracht. De leerkracht kan deze norm ondersteunen en zo de middengroep mobiliseren tegen pesten.

7.4 Adviezen aan ouders

- Stimuleer uw kind op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag van uw kind.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

7.5 Adviezen aan ouders van de gepeste leerling

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek.
- Neem uw kind serieus en sta achter hem/haar.
- Verhoog het zelfrespect van uw kind door positieve stimulering.
- Bespreek het probleem met de groepsleerkracht en indien nodig met de ib-er, vertrouwenspersoon of directie.
- Houd een logboek bij van de pestincidenten, zodat de school precies weet wat het probleem is.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

7.6 Adviezen aan ouders van de pester

- Neem het probleem serieus.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat zijn/haar gedrag met anderen doet.
- Besteed (extra) aandacht aan uw kind, zodat u weet waar hij/zij mee bezig is.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de maatregel van de school staat.

8 Handige sites over pesten op school

www.5010.nl

Hier kunnen ouders hun vraag of probleem per telefoon of per mail voorleggen aan landelijke ouderverenigingen. U krijgt persoonlijk advies. 5010 is elke schooldag telefonisch bereikbaar tussen 10.00 en 15.00 uur via het gratis nummer 0800-5010.

www.pestweb.nl

Tips voor kinderen, ouders en leerkrachten, telefonische hulplijn voor kinderen.

www.ppsi.nl

Geeft informatie over contactpersonen en vertrouwenspersonen in het onderwijs, en de rol van de vertrouwensinspectie.

www.schoolenveiligheid.nl

www.kanjertraining.nl

www.weerbaar.info

www.cjgmontferland.nl

Deze website is van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het CJG bestaat uit een aantal organisaties die ondersteuning en hulp kunnen bieden bij kleine en grote vragen rondom opgroeien en opvoeden. Bij het CJG kan iedereen terecht voor informatie of advies of met zijn zorgen over een kind of gezin.

Het CJG is er voor:

- Kinderen en jongeren tot 23 jaar
- Ouders en toekomstige ouders
- Professionals die werken met kinderen, jongeren of met ouders

Inloopsprekuren:

- ma – di – wo – vr 08.30 - 09.30 uur
- ma 15.30 - 16.30 uur

Adresgegevens CJG Montferland:

Panhuis 52
6941 BZ Didam
tel. 0316-227557
info@cjgmontferland.nl

Oude Doetinchemseweg 22
7041 DC 's-Heerenberg
tel. 0314-357484
info@cjgmontferland.nl

Jongeren kunnen ook terecht bij:

De Aalsbergen 9
6942 SE Didam
tel: 0316-223520

Willem van den Berghstraat 1
7041 CW 's-Heerenberg
tel: 0314-663608

9 Ondertekening

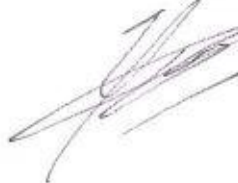
De schoolleiding, medezeggenschapsraad, en vertrouwenspersoon van basisschool De Toorts onderschrijven de doelstelling en procedure zoals vastgelegd in dit pestprotocol.

Zij hebben het protocol op woensdag 5 juni 2013 ondertekend, het ondertekende origineel ligt ter inzage bij de schoolleiding.

Marjolein Wenting
directeur

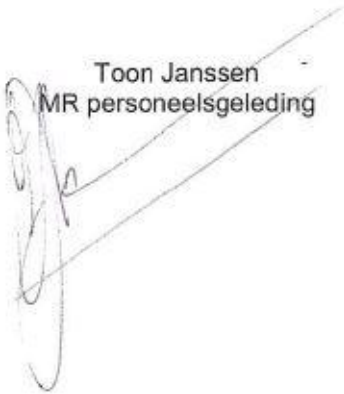
Per Theeuwes
unitleider

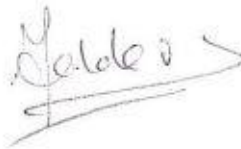
Eva Bathe
vertrouwenspersoon

Toon Janssen
MR personeelsgeleding

José Aalders
MR personeelsgeleding

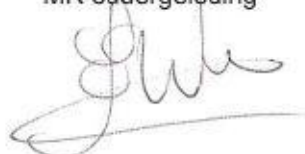
Bob Jansen
MR personeelsgeleding

Hanneke Wiegerinck
MR oudergeleding

Liesbeth Lankhorst
MR oudergeleding

Esther Hendriksen-Wiendels
MR oudergeleding

